

Tare dyrking – et hav av muligheter

Tarens unike komponenter kan være fremtidens energikilde,
både for mennesker, dyr og biler.

Harald Sveier (t.v.), daglig leder i Ocean Forest AS, og Anders Karlsson-Drangsholt, seniorrådgiver for havbruk i Bellona, er om bord for å høste tare. Til neste år er målet å nesten seksdoble produksjonen fra 17 tonn i 2016 til 100 tonn.

Sukkertaren som skal brukes til salat, pakkes i 100 grams pakninger på Austevoll Laksepakkeri.

«Å oppnå et minuskarbonutslipp er et hårete mål, men slett ikke umulig.»

HARALD SVEIER

I oktober 2016 ble 13 200 meter bæretau med tarestiklinger satt ut ved Lerøys laksemerder i øykommunen Austevoll i Hordaland. Gjennom vinteren vokste stiklingene seg halvannen meter lange, og til sammen ble det høstet 17 tonn tare dette året. I 2017 økte avlingen til 40 tonn. Det kommende året er målet mer enn en dobling; nemlig 100 tonn.

Samarbeider med Bellona. Lerøy har i mange år hatt et nært samarbeid med Bellona. I 2015 dukket planene rundt integrert havbruk opp, og Ocean Forest ble etablert. Integrert havbruk, også kalt multitrofisk havbruk, betyr samdyrking av flere arter fra ulike nivå i næringskjeden. I Ocean Forest dyrkes blåskjell og tonnevis av tare i det som kan minne om en regnskog under vann. Prosjektet dreier seg om å bruke det vi har mye av, til å lage det vi har lite av. Verden trenger mer biomasse som råstoff til mat og fornybar energi til en økende befolkning.

Allsidig bruk. Taren, som foreløpig dyrkes i Hordaland, kan benyttes fersk, men kan også tørkes – nesten som chips – stekes, grilles og kokes. Taren kan brukes i olje, kraft og marinader, og har en smak som harmonerer særlig godt med fisk. Den egner seg også meget godt som smakstilsetning, tarekrydder.

I tillegg kan taren spille en større rolle i en næring som har hatt stor betydning for den norske økonomien. Sukkertaren inneholder nemlig hele 50 prosent karbohydrater, som er et godt råstoff for biogass, biodiesel og bioenergi.

– Dette er en veldig bærekraftig energikilde som vi har tilgjengelig hvis vi måtte trenge det. Sånn sett er markedet uendelig for taren, sier daglig leder i Ocean Forest, Harald Sveier.

Det som startet som et prosjekt i samarbeid med Bellona, har altså utviklet seg til å bli et selvstendig selskap som dyrker tare og blåskjell som skal fange opp fosfor, nitrogen og CO₂ fra fisk som svømmer i merdene.

– Dette er ressurser på avveie. I samtale med Bellona ble vi kjent med hvordan vi kunne fange det opp, få det inn i kretsløpet og bruke det på en god måte. Tare binder store mengder CO₂, og vi ser at det vi gjør, er effektivt, sier Sveier.

Tre oppdrag. At tare potensielt kan bli en «middagsboom» med tiden er ikke den eneste motivasjonen for å etablere og drive prosjektet videre. Bakgrunnen for satsningen er tre oppdrag gitt av styret:

1. Det første er å fange fosfor, nitrogen og CO₂ som fisk i havbruk slipper ut. Dette gjøres ved å dyrke sukkertare og blåskjell på rep rundt og under merdene. Disse artene lever av fosfor og

Anders Karlsson-Drangsholt fra Bellona trekker sekker breddfulle av sukkertare over dekk under høstingen utenfor Austevoll i april 2017.

Fakta

OCEAN FOREST

- Et samarbeidsprosjekt mellom Lerøy og Bellona der man dyrker blåskjell og tare i tilknytning til havbruk for å bedre miljøet.
- I 2016 høstet man 17 tonn tare, men avlingen økte til 40 tonn i 2017. Målet for 2018 er mer enn en dobling; nemlig 100 tonn.
- Skal det bli industri av tare- dyrkingen, må Ocean Forest dyrke minst 1 000 tonn tare årlig.
- Et større mål på sikt er minuskarbonutslipp. Det vil si at utslippet av karbon, som hovedsakelig kommer fra båter og fiskefôr, skal gå i null eller minus.

nitrogen, og tare binder også store mengder CO₂. 2. Det andre er å lage råvarer som er spiselig for mennesker og dyr. Tare kan spises på mange måter, det samme gjelder blåskjell. Bløtdelen i skjellene kan brukes som fiskemelerstatning i fiskefôr og blir dermed en del av et naturlig kretsløp. Dette er organismer som er langt nede i næringskjeden – noe som betyr at de kun trenger vann og sollys for å overleve – det tilsettes verken fôr eller kjemikalier.

3. Det tredje oppdraget er å etablere nye arter i akvakulturen. Satsingen skal gjøres industrielt og økonomisk bærekraftig, som betyr at selskapet skal kunne tjene penger på blåskjell- og tareproduksjon, og anvendelse av disse i dyrefôr, i fremtiden.

Hårete mål for fremtiden. Et større mål på sikt er minus karbonutslipp. Det vil si at utslippet av karbon, som hovedsakelig kommer fra båter og fiskefôr, skal gå i null eller minus.

- Vi streber etter å gjøre vår virksomhet så bærekraftig som mulig, samtidig som vi skal tjene penger på den. Ocean Forest er del av et større mål om at havbruk skal ha et så lite klimafotavtrykk som mulig, sier Harald Sveier og legger til:
 - Å oppnå et minus karbonutslipp er et hårete mål, men slett ikke umulig.